سەبارەت بە پڕۆژەی هەر□م□ی سلێمانی … ئاسۆکمال

ڕێبین هەردی و مەریوان وریا قانع لەدوو وتاردا(شکستی یەک ئیدارەیی)و(ئیفلاسی سەرتاسەریی) باسی ئەوە دەکەن کە یەک ئیدارەیی کوردستان شکستی هێناوە و چارەسەر ئەوەیە (لەدو هەرێمی جیاوازدا خۆیان رێکبخەن)یان(ستراتیژێکی دیکە ئەوەیە زۆرینەیەکی سیاسیی لەدەرەوەی پارتیدا دروستبکرێت و سەرجەمی دەزگاکانی حوکمڕانیی، بۆ دەورەیەکی ئینتیخابی، لەم هێزە بسێندرێتەوە).

ئەم دوو نوسەرە کە تیۆریسیۆنی بزوتنەوەی گۆڕان و دیموکراسی پەرلەمانی بون ئێستا لەبەردەم واقعی ئیفلاسی ئەم دیموکراسی وپەرلەمانە لە کوردستاندا ڕێگاچارەی دروستکردنی هەرێمی سەوز و زەرد یان زۆرایەتی دژی پارتی دەخەنەڕوو .

جیاوازی زۆنی زەرد و سەوز چیە؟

سەرەتا پێویستە بپرسین ئایا جیاوازی یەک ئیدارەیی و دوو ئیدارەیی یەکێتی و پارتی چیە؟یان جیاوازی زۆنی زەرد و سەوز چیە لە ٢٥ ساڵی ڕابردودا؟ بۆچی لە مێژووی دوور و نزیکدا ئەم دوو حزبە دەسەڵاتدارە ماوەیەک یەکگرتون و بەرە و حکومەت و پەرلەمانی هاوبەشیان هەیە و ماوەیەکیش شەڕی شاخ و شەڕی شار و شەڕی پۆست و داهاتی نەوتیان هەیە؟ ئایا بەڕاستی دوو سیستەمی حوکمڕانی جیاواز لەکوردستاندا هەیە و دوو مۆدیلی ئیداری و سیاسی و ئابوری لە زۆنی زەرد و سەوزدا هەیە؟

بێگومان هەمو کەس دەزانێ کە یەکێتی و پارتی وەکو یەک هێزی میلیشیایی سەربازی و ئەمنی یان هەیە ، وەکو یەک ک□ντر□□ی داهاتی نەوت و بودجە و گومرگ دەکەن، سیستەمی دادوەری و پەروەردەیان وەک یەکە. هەردوکیان لە گەندەڵی و سەرکوتی ئازادی و نەدانی موچە و دابینن□کردنی خزمەتگوزاریەکاندا ل□ یەک دەچن.

بەکورتی سیستەمی حوکمڕانی ئەم دوو حزبە بریتیە لە ئیمارەتێکی میلیشیایی کە یاسای هێز و لۆجیکی چەک حوکم دەکا. پەرلەمان و یاسا و موچە و ئازادی لەسایەی یاسای میلیشیایدا مانایەکەی ئەوەیە کە هێزی چەکداری حزبی دەسەڵاتدار سنور و پەراوێزی ئەمانەی دیاری دەکا. هیچ یاسا و سنورێک لەسەروو هێزی چەکدارەوە نیە و هیچ بەرژەوەندی و پێداویستیەک لەسەروو بنەماڵە و تاقم و حزبی چەکدارەوە نیە.

خاڵێکی هاوبەشی تری هەردوو حزبی دەسەڵاتدار ئەوەیە کە مۆدێلی میرنشین و ئیمارەت و هەرێمی زەرد و سەوز پەیڕەو دەکەن و هیچکات دروستکردنی دەوڵەت لە کوردستاندا لە بەرنامە و ستراتیژیاندا نییە. لەلایەک لە عێراقدا دەمێننەوە و لەلایەکی تر وابەستەی تورکیا و ئێرانن. ڕیشە و هۆکاری مێژوویی پەیڕەو کردنی یەکێتی وپارتی لەم مۆدێلە دەگەڕێتەوە بۆ دروست نەبونی دەوڵەت لە کوردستاندا. لە چەند سەدەی ڕابردودی ١٨ تا ٢٠دا کە سەردەمی دەوڵەت دروست بون بوە، میرنشینە کوردیەکان لەنێو ئیمپراتوریەتی عوسمانی و ئێرانی دا خەریکی یاریکردن بە هاوسەنگی هێزەوە بون و هەرجارەی لایەکیان گرتوە و لەدژی یەکتریش لەشەڕدا بون. بزوتنەوەی ناسیونالیستی کوردیش کە لە سەدەی بیستدا سەرهەڵدەدا پەیڕەو لەهەمان یاسا و ڕێسای سود وەرگرتن لە کەلێنی نێو دەوڵەتەکانی تورکیا و ئێران و عێراق دەکا . میرنشینە تازەکانی بارزانی و تاڵەبانی کە بەردەوام لە ململانێدان لەسەر باڵادەستی و ناوچەگەری درێژەپێدەری هەمان مۆدێلی حوکمڕانین.
ئەگەر لە ڕابردودا دەوڵەتانی ناوچەکە و هێزە جیهانیە ئیمپریالیستیەکان ڕێگر بوبن لە بەردەم گۆڕینی ئەم واقعیەتە سیاسی و ئابوریەی کوردستان بەڵام لە چارەکە سەدەی ڕابردودا ئەم ڕێگریانە لەبەردەم کوردستانی عێراقدا نەبوە کە ستراکتەری سیاسی و ئابوری بەرەو دەوڵەت هەنگاونەنێت. ستراتیژ و شێوازی دەسەڵاتدارێتی یەکێتی و پارتی لە ئیمارەتێکی میلیشیایی کە گەورەکردنی هێزە چەکدارەکەی و کۆنترۆڵی داهات و نەوت و خۆبەستنەوە بە دەوڵەتانی ئێران و تورکیا نەبێ هیچی تر نیە. هەربۆیە کوردستان کراوەتە سیستەمێکی کاپیتالیستی بێ یاسای جەنگەڵی میلیشیاکان دەڕوات بەڕێوە. شەڕی پارتی لەسەر باڵادەستی لە ڕێگەی مانەوەی سەرۆکایەتی بارزانی و شەڕی ناوخۆی یەکێتی لەسەر داهاتی نەوت ڕاستیەکانی ئەم میرنشینە نەوتیانە دەردەخا.

مۆدێلێکی کۆن و ناوەکی تازە

لە چارەکە سەدەیەکی حوکمڕانی یەکێتی و پارتیدا سەرەڕای بونی پەرلەمان و حکومەتێکی ناوبەناوە بەڵام واقعیەتی دوو ئیدارەیی یان لەڕاستیدا دوو میرنشینی نەگۆڕاوە. کەواتە پێشنیاری دروستکردنی هەرێمی سلێمانی و زەرینە دژی پارتی بەچی پەیوستە،لەکاتێکدا هەرێمی سەوز ئیدارەی جیاوازی هەر هەبوە و ئێستا لەنێو ئیدارەی سەوزیشدا باڵە میلیشیاکانی یەکێتی خەریکە لەسەر نەوت ورگی یەکتر هەڵدەدەن و باسی شەرەفی"شەڕوانە هەڵکێشانەوە"ی یەکتردەکەن.
ئایا بەڕاستی ئەم دوو نوسەرە پێیان وایە زۆنی سەوز دیموکراسیە و

ئەگەر زۆنی زەرد لەکۆڵ خەڵکی کوردستان ببێتەوە دنیا شامی شەریفە؟!
ئەم دوو نوسەرە پێیان وابوو کە بەسەرکەوتنی بزوتنەوەی گۆڕان لە هەڵبژارنەکاندا پرۆسەی دیموکراسی بونی دەسەڵات لە کوردستان دەستی پێکردوە وئیستاش دوای نەمانی پەرلەمان و شکستی موتوری□کردنی دیموکراسیەکەیان بە سیستەمی میلیشیایی کوردستان، بەدوای تاقیگەیەوەکن لە زۆنی سەوزدا بۆ سەلماندنی ڕەوایەتی دیموکراسی میلیشیایی.

بزوتنەوەی گۆڕان ئێستا هاوپەیمانی باڵی زۆرینەی یەکێتی یە و باڵی "ناوەندی بڕیار"ی یەکێتی بەم هاوپەیمانەی گۆڕان دەڵێ"میلیشیا ودزی نەوت"، کە هەرهەمان ڕەخنەی گۆڕان لە پارتیە، ئایا لەم زۆنی سەوزە و هەرێمی سلێمانیدا چ ڕێگاچارەیەک هەیە بۆ دەربازبون لەم کۆپیەی "پارتی" ؟ ئایا سلێمانیش دەبێ بەسەر چەند هەرێمدا دابەش بکرێ؟ لەم زۆنی سەوزەدا کە زۆرینەی دیموکراسی تیایدا حاکمە کێشەی کەرکوک چۆن چارەسەر دەکەن ،کە ئێستا میرنشینی سەوز لەبەرامبەر یەکتر و لەبەرامبەر پارتیدا شەڕیان لەسەر چاڵە نەوتەکانە،ئایا ئەمیش دەبێ هەرێمی سەربەخۆ یان سەربە سەوز یان سەربە زەرد بێ؟ بێگومان ئاکامی ئەم شێوە حوکمڕانیە شەڕی ناوخۆی ئەم میلیشیایانە و ململانێی بەردەوامیان لەسەر باڵادەستی و پەیڕەوی یاسای جەنگەڵە لە نێوخۆشیانـدا ،کە مـانەوە بۆ بەهێزترینیـانە،بەهێزترین زۆن ،بەهێزتریـن ناوەنـد،بەهێزترین بنەمـاڵە، بەهێزتریـن میلیشیـا و بەهێزترین کەسایەتی ،هتد. ئەم شێوازە لە حوکمڕانی شەڕێکی نەبڕاوە و هەمیشەییە کە ئێستا و ئایندەی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئابوری کۆمەڵگەی کوردستان بەرەو شیواندن و داڕمان و دواکەوتویی دەبات. قەیران و چەقبەستویی سیاسی و ئابوری ئێستا ئاکامی ئەم سیستەمە میرنشینیە نەوتیە میلیشیاییەیە.

هەرێمی سلێمانی یان هەرێمی سەوز
دابەشکردنەوەی کوردستان بەسەر دوو هەرێم و ستراتیژی باڵادەستی زۆنی سەوز بەسەر پارتیدا، هەمان تیۆری و سیاسەتێکە کە یەکێتی و پارتی وەک دوو میرنشین و ئیمارەت خۆیان بە عەمەلی پێی گەیشتون و پیادەیان کردوە. ئەم تیۆریانە تەنیا داڕشتنەوەی ئەو یاسایەیە کە بەسەر سیستەمی حوکمڕانیەتی ئەم حزبانەدا زاڵە و شتێکی تازە نیە. بونی گۆڕان لە زۆنی سەوزدا و وەک هاوپەیمان و بونەوە بەبەشێک لەیەکێتی، هیچ قودسیەت نادا بەزۆنی سەوز و هەرێمی سلێمانی یەکێتی و گۆڕان هەرهەمـان میلیشیـایی دزی نەوت وداهـات و دژی ئـازادی

بەڕێوەی دەبا کە چارەکە سەدەیەکە هاوشانی پارتی کوردستانی کردەتە دۆزەخی خەڵکی کرێکار وفەرمابەر و مامۆستا و هەژار و ئازادیخوازی کوردستان و بەهەشتیشی بۆ بنەماڵەی تاڵەبانی و کۆسرەت و بەرهەم وسەرکردە و سەرمایەدارەکانیان ڕازاندۆتەوە. سیاسیەکانی یەکێتی و پارتی لە ١٩٦٦ و ١٩٩٤ و بەبەردەوامی دوو ئیدارەیی و دووزۆنیان تاقیانکردۆتەوە ، قەیران و بنبەستی سیاسی و ئابوری ئێستاش لەوانەیە جارێکی تر بەرەو ئەو دوو ئیدارەیی و جیاکردنەوەی هەرێمی سۆران و بادینان و تەنانەت هەرێمی کەرکوک و زۆر دابەشکردنی تریان بەرێت. ئەمە لۆجیکی مانەوەیە بە بەهێزترین و لۆجیکی ئیمارەتی میلیشیاییە.
دوبارەکردنەوەی ئەم ناوچەگەریە بەزمانی تیۆری و بەناوی بزوتنەوەی ڕیفۆرمیستی پەرلەمانی هیچ ناگەیەنێت جگە لە شەریکی ئاسۆ و ستراتیژی یەکێتی بەململانە لەگەڵ پارتیدا لەدرێژەدان بە ناوچەگەری و مانەوە لەقاڵبی ئیمارەتێکی عێراقی و دەرنەچون لە فەلەکی ئێراندا . بەڵام سەیر لەوەدایە باڵەکانی یەکێتی خۆیان چونکە لەگەڵ پارتی هێشتا شەریکی حکومەت و داهاتی نەوت و بودجەن خاوەنی ئەم خولیایانە نین. گۆڕانیش کە ئێستا وازی لە خولیاکانی ڕیفۆرمکردنی سیستەمی میرنشینی میلیشیایی نەوتی هێناوە دەیەوێ لەڕێگەی خولیای جیاکردنەوەی هەرێمی سلێمانیەوە ببێتە شەریک لە دەسەڵات و داهاتی دزراو وسیاسەتی یەکێتیدا. تیۆری هەرێمی سەوز و باڵادەستی زۆنی سەوزی ڕێبین و مەریوان نیشانەی ئیفلاسی ئەم جۆرە دیموکراسیەی گۆڕانە.
ناڕەزایەتیەکانی ئێستای کوردستان پێویستی بە بەدیلێکی سیاسی و ڕادیکاڵدایە کە وەڵامی بە کێشەکانی خەڵکی کوردستان پێبێت. تێپەڕبون لەقاڵبی مەمالیک و ئیمارەتی میلیشیاییدا و نەبون بە دەوڵەت پێویستی بە خستنەگەڕی بزوتنەوەیەکی سیاسی و جەماوەری ڕادیکاڵە کە کارلەسەر ئایندەی سیاسی ئەم کۆمەڵگە ئاسەناداریە بکا و بەرەو یەکلاکردنەوەی چارەنوسەکەی بەرێت تا چارەکە سەدەیەکی تریش ئەسیری دەستی دوو میلیشیانەبێ،کە یان داهاتەکەی دەدزن یان دەیکەنە یاری دەستی ئەردوگان و قاسمی سلێمانی.

بەکورتی دەبێ چیتر خەڵک لەناوچەی یەکێتی تەنیا دژی پارتی و لەناوچەی پارتی تەنیا دژی یەکێتی نەبێ، بەڵکو دژی هەردوو بەرەو و بنەماڵەی دەسەڵات بێ و میرنشین و ئیمارەتی سۆران و بادینان بێت.لەم جەنگەڵەی یەکێتی و پارتیدا دەبێ هێزی جەماوەری ڕێکخراو ئەم دوو حزبە ناچار بەگۆڕینی لۆجیکی هێزی میلیشیاکان بە هێزی لۆجیکی ئازادیخوازی بکا . پێویستە کوردستان لەجەنگەڵی میلیشیا

میرنشینە نەوتیەکانەوە بکرێ بە دەوڵەتێک کە مانای یاسا و ماف و ئینسانی تێدا بێ تا چیتر ئەم حزبانە نەتوانن وەک ئیمارەت و شێخ نشین و موڵکی بنەمالە ڕەفتار لەگەڵ خەڵکدا بکەن و هەرکات ویستیان زۆرن و هەرێم بۆخۆیان جیابکەنەوە و شەڕی خۆیان لەسەر دزی و پۆست وەک چارەنوسی بێ ئیرادەی خەلك بسەپێنن. تیۆری هەرێمی سەوز و ستراتیژی باڵادەستی زۆنی سەوز خۆی بەشێک لەم بێ ئیرادەکردنی خەڵک و گوێڕایەڵی و خۆشباوەڕی وکەوتنەدوای سیستەمی میلیشیاکانی یەکێتی و پارتی و بونە قوربانی ململانی و شەڕەکانیانە.

ئاسۆکمال

١٤ سێپتەمبەری ٢٠١٦